

LESMAP PINOCCHIO

Sprookjes enzo

Oktober 2023

Er was eens een vader en een zoon
Iedere avond las de vader zijn zoon een verhaal voor
Steeds hetzelfde verhaal: over een vader en een houten zoon die een echt jongetje werd

Toen kwam de oorlog en was er alleen nog de vader
De vader maakte een jongetje van stukken hout en puin
Iedere avond leest de vader zijn houten zoon een verhaal voor
Steeds hetzelfde verhaal

Totdat op een avond...

.. een hamer, een beitel en de fantasie het echte leven ontmoeten. En dan wordt het heel eenvoudig om een droomwereld in en uit te glijden.

Sprookjes enzo presenteert zijn eigen versie van het traditionele Italiaanse sprookje *Pinocchio* met de frisse, onbezorgde vrijheid van een kind van vandaag. Het verhaal van een marionet wiens neus groeide als hij leugens vertelde en van zijn geliefde vader.

Pinocchio, een ontroerend verhaal over de kracht van verbeelding. Een voorstelling over de relatie tussen vader en zoon, over verandering, persoonlijke groei en de magie van kleine alledaagse dingen.

Een kleurrijke en dynamische voorstelling vol verrassende beelden en onverwachte gebeurtenissen. Met één acteur en talrijke personages.

Vrij naar de tekst *Pinocchio* van Carlo Collodi
Tekst & spel: Jo Jochems
Concept, scenografie & regie: Pietro Chiarenza
Dramaturgie: Erwin Jans
Kostuums: Margot De Group
Productie: Sprookjes enzo

Met dank aan De Klap (Deurne) & NaaiPunt Posthof
Coproductie Perpodium
Met steun van de Taxshelter Maatregel van de Belgische Federale Overheid

INTRO

Wij zijn blij jullie binnenkort te mogen verwelkomen bij naar de voorstelling *Pinocchio*. In deze lesmap vinden jullie verschillende opdrachten om met de kinderen te doen ter voorbereiding op de voorstelling.

Lees voordien ook het boek *Pinocchio* samen in de klas. Zo zijn de kinderen reeds bekend met het verhaal. Dit mag de originele versie van Carlo Collodi zijn, maar zeker ook de versie van Walt Disney.

THEATERCODES

Naar het theater gaan is leuk en spannend tegelijk! We geven jullie graag een paar afspraken mee zodat het theaterbezoek vlot kan verlopen voor iedereen.

- Voor jullie de zaal binnengaan, gaan jullie nog even naar het toilet, tijdens de voorstelling gaan de deuren dicht en is het niet de bedoeling dat we nog naar het toilet gaan.
- Bij het begin en het einde van de voorstelling gaan de lichten in de zaal uit. Het wordt donker, dat betekent dat de voorstelling begint of helemaal gedaan is.

- Tijdens de voorstelling blijven we zitten en luisteren we aandachtig. Hoe stiller, hoe beter we kunnen luisteren en hoe beter de verteller zijn verhaal kan vertellen
- Tijdens de voorstelling eten we of drinken we niet
- Na de voorstelling geven we een luid applaus! Dat is leuk voor de acteur maar ook voor jullie!
- Pas als de lichten aan gaan en de deuren weer open gaan, mag je naar buiten

Ook voor de juffen en meesters zijn er een paar afspraken:

- Er worden GEEN foto's genomen tijdens de voorstelling
- De GSM mag na de voorstelling weer aangezet worden, geen telefoongebruik tijdens de voorstelling

OPDRACHTEN

1. Ochtendrituelen

Wat is een ritueel? Een routine? Wat doe je 's ochtends vanaf het moment dat je wakker wordt tot wanneer je naar school gaat?

Gesprek met de kinderen

In bed

- Hoe word je wakker, draai je je eerst nog eens om?
- Rek je je uit? Geeuw je?
- Doe je ineens jouw ogen open als je wakker bent? Wat hoor je?
- Heb je een wekker?
- Een mama of papa, broer of zus die jouw wekt?
- ...

Ontbijt

- Waar eet je 's ochtends? Aan tafel? In de zetel?...
- Staat de tafel gedekt? En wat staat er dan op van benodigdheden? Borden, kommetjes, planken,...?
- Wat eet je 's ochtends?
- Wie zit er allemaal aan de ontbijttafel?
- ...

Doe-opdrachten

1. Kinderen vinden een plekje in de klas waar ze gaan liggen/ zitten alsof ze slapen. Ze worden wakker en spelen een ontbijtritueel.
2. Kinderen brengen ontbijtspullen mee: kommetje, bord of plank waaruit ze 's ochtends eten met een snede brood, wat cornflakes, stukje fruit? Er wordt samen ontbeten in de klas.
3. De kinderen tekenen hun plekje aan de ontbijttafel. Wat staat er voor je? Dit wordt getekend op een liggend A4 papier met daarop een kommetje, lepel en cornflakes/ een bord of plank met een snede brood en een chocopot/...

Voorbereiding

1. Niets extra nodig
2. Ieder kind brengt zijn/haar ontbijtspullen mee (zowel de recipiënt als het ingrediënt)
3. A4 papieren met krijtjes/potloden/stiften/...

2. Hout en bomen

Hout speelt een centrale rol in de voorstelling. Pinocchio is gemaakt van hout, zijn vader en de verteller zijn houtbewerkers, het huis is helemaal van hout

Gesprek met kinderen

- Waar komt hout vandaan?
- Wat kan je allemaal maken van hout? Huizen, meubels (tafels, stoelen, bankjes, kasten,...), speelgoed (kapla blokken, houten trein, bouwblokken), huisraad (kommetjes, houten lepel,...) Hout om een vuurtje aan te maken,...
- Wat in de klas is van hout gemaakt?
- Zijn er zaken op de speelplaats die van hout gemaakt zijn? Schommel, houten klimconstructie,...?
- Hoe ziet een boom eruit? Benoem de verschillende onderdelen van een boom? (kruin met takken en bladeren, een stam, wortels onder de grond of misschien ook wortels boven de grond?)

Doe opdracht

- Staan er bomen op de speelplaats? Heb je al eens gevoeld aan een stam van de boom? Met hoeveel kinderen kan je rond de stam van de boom staan om de boom te 'omarmen'?
- Teken met krijt de schaduw van een boom, of als er geen bomen aanwezig zijn, beeld zelf een boom uit. Ben je een grote of een kleine boom? Een boom met grote takken of eerder een smalle hoge boom? Een appelboom? Uitbeelden van hoe jij jezelf als boom ziet.
- Op een zonnig moment beeldt een kind een boom uit en een ander kind tekent de schaduw over met krijt op de speelplaats. Samen vormen jullie allemaal verschillende bomen en vormen jullie een gans bos. Staan de bomen ver van elkaar of juist heel dicht? Krijgen we een heel 'dicht' bos? Of staan de bomen juist erg verspreid? Raken de kruinen van de boom elkaar?

Vorbereiding

- Een zonnige dag en stoepkrijt

3. Oorlog

Het verhaal speelt zich af op een plek waar een oorlog woedt.

Gesprek met de kinderen

Oorlog en ruzie maken

- Waarom maken mensen ruzie? Eén van de redenen: omdat mensen hetzelfde willen, en dat is zo dikwijls in een kleine ruzie en ook in een oorlog.
- Waarover maken ze ruzie?
- Maak jij al eens ruzie? Met wie? Waarover gaat het?
- Hoe ontstaat er oorlog?
- Zie je verschillen tussen ruziemaken en oorlog of gelijkenissen tussen een ruzie en oorlog?
- ...

Wat hoor je? Wat zie je? Wat voel je?

- Heb je al eens beelden gezien van een oorlog? Juf/meester kan beelden tonen (zie voorbereiding)
- Kapot huis/ soldaten/bombardement en bommen/ luide knallen/ veel lichtflitsen/ vechten/ verdriet/ gemis/...
- ...

Vorbereiding

- Krantenknipsels over oorlog met bvb. kapotte huizen, brokstukken, ...al dan niet verzameld door de juf/meester?
Op onderstaande kanalen vind je nieuws op maat van kinderen
 - @nws.nws.nws : het Instagramkanaal van VRT-nieuws
 - ketnet.be/karrewiet: journaal voor kinderen

In deze afleveringen van Karrewiet wordt het Gaza-Israël conflict besproken dat momenteel erg actueel is.

- [Aflevering Karrewiet 9 oktober 2023](#)
- [Aflevering Karrewiet 12 oktober](#)
- [Getuigenis vanuit Gaza](#)

4. Geluiden

Doe opdracht: samen geluiden maken

- Heel stil maken in de klas en een waterdruppel in een kommetje laten vallen, laten druppen. Kan je dat geluid namaken met jouw mond? Met jouw handen?...
- Hoe kan je vuur laten horen (papiertje scheuren, ritselen,...)
- Wie is er al eens aan zee geweest? Welke geluiden zijn er aan de zee? Hoor je vogels? Spelende kinderen?...
Kan je het geluid van de zee nabootsen?
- Hoe ritselen de bladeren in een bos? Aan een boom?
- Als er iemand jarig is, zingen we samen een liedje. Welk verjaardagsliedje zingen we? Wat hoort er nog bij een feest?
- Wie is er al eens in een circus geweest? Wat zag je daar? Wat hoorde jij? Waren er veel mensen? Was er een circusdirecteur die in de micro of luidspreker riep wat er stond te gebeuren? Ken jij circusgeluiden of kan je er fantaseren?

Doe-opdracht: samen stappen door bladeren (speelplaats)

Ieder kind verzamelt een 10-tal bladeren van verschillende bomen. Bladeren bestuderen naar kleur, grootte, vorm,... Samen leggen we die op een hoopje en stappen er met onze voeten door zodat de bladeren in de lucht vliegen. Kan je dat geluid dat je nu hoort nabootsen?

Vorbereiding

- Elk kind brengt een 10-tal dorre bladeren mee naar school. Bladeren die op de grond liggen, geen bladeren trekken van de bomen

5. Gezegden

Doe opdracht: werken rond taal en 'gezegden'

- Weet je wat het verschil is tussen houD (met een d) en houT (met een t)?
- Samen met de kinderen de betekenis achterhalen van bepaalde gezegden die in de voorstelling gebruikt worden. Weten ze waarvoor een bepaald gezegde gebruikt wordt?
 - Uit het juiste hout gesneden
 - Hier klopt iets niet
 - Touwtjes in handen hebben
 - Op eigen houtje